

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ш. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4-00 зол.
Чвертьрічно 12-00 „
Піврічно 24-00 „
Річно 48-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і допр.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.—
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

З уваги на непевність завтрашнього дня пови-
нен кожний подбати чимскорше за забезпечен-
ня свого життя в одиночному

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
НА ЖИТТЯ І РЕНТИ

„КАРПАТІЯ“.

Львів, Ринок Ч. 38 (власна каменниця).

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“

у Львові, Ринок, ч. 10.
ч. тел. 433. — Конто Почтової Ш. 143.467. —
(власна каменниця при вул. 3. Мая ч. 15)
як Центральна Каса Українських Кооперативів
приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у твер-
дій валюті та поміщує в наших кооперативах, щоб
піднести господарський розвій українського народу.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ 4. II. 1933. МЕДИКІВ 4. II. 1933.

Промова, яку виголосив Сталін на обід-
ному пленумі Центр. Комітету і Центр. Контр.
Комісії ВКП 7. січня ц. р. з нагоди покінчення
першої п'ятилітки і якою займемось окремо, ви-
кликala величезне зацікавлення не тільки на Ра-
дянщині, але й у цілому світі. Сталін говорить
дуже рідко. Тим разом мовчав півтора року.
Врешті відізався, аби підсумувати досягнення
закінченої п'ятилітки і заповісти початок друго-
го п'ятилітнього плану. *Idee de manevre* зали-
шається далі, вона сама по собі щаслива. Нових
п'ять літ — може навіть чотири — це вам не 10
і не 20 або й безнадійно більше. Нехай далеко
оаза, але всетаки вона є на географічній карті
радянської пустині.

Сталін заговорив і хоч у його мові матеріал
більш ретроспективного характеру (завдання
першого року другої п'ятилітки представив Мо-
лотов), то проте висказав він теж думки дотич-
но 1933 року. Найважливіші з них: звільнення тем-
па нової п'ятилітки, поглиблення дотеперіш-
ніх надбань у більшій мірі, ніж добування нових.

В західно-європейській пресі появилася віс-
тка, нібито вже було постановлено, що 20. ц. м.
на засіданні Ц. Вик. Комітету Молотов висту-
пить в імені уряду з планом зміни внутрішньої
структури Рад. Союзу і що нібито постанову цю
тепер змінили на тайній нараді Сталіна з Моло-
товом і Ворошиловом. Боятися — мовляв — яв-
но контрреволюції. Скільки тут правди — годі
визнати. Невесела радянська дійсність дозво-
ляє на поширювання найфантастичніших вісток,
бо хоч „кризи в СРСР нема“, проте там багато
гірше, ніж у державах, де криза царить неподіль-
но і всевладно.

В. Север.

ПОМІЖ ДВОМА ПЯТИЛІТКАМИ.

На маргінесі промов Сталіна і Молотова.

Перша радянська п'ятилітка, що її проект
виринув на початку 1927 р., а справжня реаліза-
ція почалась 1. жовтня 1928 р., скінчилась саме
тепер разом із календарним роком. Тривала во-
на 4 роки і 3 місяці, хоча ці 3 місяці чогось про-
м'ячують у Радянщині, підкреслюючи гордо
трискорене на рік темпо здійснення п'ятилітньо-
го плану.

Великий експеримент, до якого взялись
більшовики на просторі шостої частини світу,
заселеної дванацятю частиною мешканців зем-
ської кулі, — експеримент на найважливішому від-
тинку їхньої реформаторської діяльності, а
саме при перебудові хліборобської країни на
країну промислову, — цей експеримент, якщо
його висліді будуть тривкі, чимало завдячува-
тиме свій успіх *idee de manevre*. Ця п'ятилітка
стала щасливою *idee de manevre*. Вона зуміла
засуверувати маси недалеких „добром“, вона
зуміла викресати в них цілу низку чеснот, як
саможертва, віра, амбіція і т. ін. Янта-Полчин-
ський, якого цікаві репортажі з Радянського
Союзу друкувались недавно у „Відомостях Лі-
тературних“, у розмові зі співробітником краків-
ського „Часу“ заявив між іншим: „Ідея п'ятиліт-
ки за глибоко сидить у міттинових масах моло-
ді, аби шонебуло могло її порушити, — вона
сама для себе є силою, що все горючить“.

Так. Але одно — ентузіазм для п'ятилітки
і її життєвого змісту, друге — брак заспокоєння
найбільше примітивних потреб радянських мас.
Більшовики, що прийняли повністю „матеріалі-
стичний світогляд“, всупереч йому спекулюють
уресь час на ідеалізмі, на посвяті мас, і в цьому
міститься справжній парадокс, що на дальшу
мету мусить бути грізний для їхнього режиму.
Вже тепер розростається все більше опозиція
навіть у колах найправовірніших комуністів,
рідшають лави ветеранів жовтневої революції,
одна по одній падають зорі з більшовицького
неба: після Зіновєва, Каменєва, Бухаріна — Ри-
ков, Смірнов, Томський... Не вважаючи на
страшні наслідки, що їх спричинило відібрання
партійного квитка (не лише моральна гільотина,
але і присуд коротати вік серед „лишениць“),
комісії для чистки партійних рядів ледви вспі-
вають з роботою — її багато. Особливо на У-
країні, де насильне насалжування колективів
і просто грабіжницька поведінка державних
чиновників, що вимітають всі хлібні резерви, на-
сторожила проти них все населення, більшовики
масово обвинувачують навіть дисциплінованих
членів комуністичної партії у саботажі, помочи
куркульським елементам, зриванні хлібозагото-
вок, і викреслюють їх за все те з реєстру членів
партії.

Не хочемо накреслювати тут цієї великої
чужості трудноща, що ними переповнена те-
пер радянська дійсність. Це занадто розшири-
лоб рамки нашої статті. Не збираємось теж во-
рожити скорого провалу червоної диктатури,
бо самі мусіли здержувати сміх, коли читали но-
ворічну відозву в князя Кирила до „червоної
армії“, в якій цей кандидат на царський престол
говорить про близьку годину визволення Росії
від більшовицького деспотизму. Мовляв — вну-
трішня ситуація в Рад. Союзі є того роду, що
більшовизм ось-ось лопне і червона армія му-
сить зберегти цілість Росії...

Саме тепер, коли зовнішнє положення С. Р.
С. Р. значно покращало, коли є вигляди навіть
на визнання більшовиків Зл. Державами П. Аме-

рики — зворотнє темпо покінченої з кінцем
грудня першої п'ятилітки на селі і в місті, в сіль-
ському господарстві і в промислі, довело радян-
ських громадян справді до крайньої нужди, а з
тим і до деяких актів розпуки. Це знову у свою
чергу викликало репресії московського уряду.
Шпенглер, автор славної книжки „Сумерк захо-
ду“, каже, що машина вбиває свого майстра, бі-
ду людину. Культ машини, що так сильно розго-
рівся на радянському сході, заступив потреби
будня, потреби в харчах, одязі, мешканнях, —
потреби найбільш примітивні, а без їхнього за-
спокоєння найбільший ентузіазм мусить погас-
нути. Недостаток є лихим дорадником. Через те
й зродились нові надії серед російської емі-
грації.

Але треба признати, що кремлівські волода-
рі все зміють завернути, коли бачать, що загна-
лись у сліпий переулоч. Вони нищать носіїв опо-
зиційної думки, зате їхню думку часто присво-
юють собі і реалізують. Вони готові радше зре-
зигнувати зі своїх ідей, ніж віддати чи ділитись
владою. Скільки-ж залишилось комунізму сьо-
годні в Радянщині, про це зайво хіба говорити.

З голосів польської преси.

Адольф Новачинський і Леон Васілевський.

„НЕ ЗЛЕТІТЬ КОРОНА ЗІ ШЛЯХОТСЬКОЇ
ГОЛОВИ...“

Адольф Новачинський, „ас“ ендецької пуб-
ліцистики, зробив ендекам прикру несподіванку,
— головною ендекам галицьким: він адорово ви-
лаяв своїх земляків за їх повну ігноранцію у
справах української культури та із свого боку
підкреслив величезні позитивні wartości само-
стійного українського культурного доробку. Мало
того: він накинувся на польські культурницькі
установи за легковаження, недоцінювання і пе-
речування творів українських учених, пись-
менників і мистців, а винув за те скинув, зовсім
слухно, на „чисто політичні причини“. А що
авторами тих „причин“ є на 100 відс. польські
ендеки, які так само на 100 відс. консервують
наслідки тих причин — то Адольф Новачин-
ський зовсім проречисто, хоч не називаючи лю-
дей по імені, весь час дезавував ендеків; тих
самих ендеків, які українську культуру націо-
нальну трактують *per „non est“* і воїх зусиль
вживають, щоб її до фактичного стану „*non est*“
звести...

Зовється ота обширна стаття А. Новачин-
ського „Вернигора“, а появилася у варшавському
полудневому щоденнику „АВЦ“ ще і. ц. м. По-
чинає автор від похвали під адресою польського
поета Чеховича, що взявся перекладати Павла
Тичину.

І в Празі і в Ковні існують вогнища чи
пропагандові-експозитури русинського (укра-
їнського) (автор уживає постійно такої по-
двійної термінології — Ред.) культурного роз-
витку. У нас, із чисто політ. причин широко ві-
домах та нормуючих всілякі взаємини ано-
мально, нема буквально найменшого поняття,
що там пишеться і що там твориться у майже
семіміліоновому „комплексі“ наших спів-
громадян“.

Влаштує на захоплення польської публіки
живильними письменниками (Аш) та театр. не-
мажи („Дибук“) — автор ливується, чому поль-

ська публіка не знайомиться з творами повісте-
вої і сценічної літератури української, яка те
суперництво може знаменито витримати. Пере-
повідь передвоєнні наукові і літературні поль-
сько-українські звязки (Оркан, Виспянський,
Третяк, Леон Васілевський), каже про перерив
усяких звязків наслідком війни та повонних
відносин, вкінці стверджує, що нині українською
літературою, музикою, маларством, музейниц-
твом, народним мистецтвом, театром — займа-
ються уже не лише литовці й чехи, але й англій-
ці, французи та німці, канадійська та американ-
ська преса — „зате Варшава ані ду-ду“.

Адольф Новачинський, називаючи себе „ля-
іком“ і в тих справах „не-спецом“ — хоче „вза-
зати дорогу компетентним і заінтересованим“. Вказує і в той спосіб, що наводить довгі реєстри
прізвищ та уставов із різних діянок україн-
ської культури. Отже: галицькі й наддніпрянські
музеї та ті безцінні скарби, які в них зібрані;
маларі, їхні організації, видання, виставки й
успіхи на рідній землі та в широкому світі; літе-
ратурні періодики: наукові й белетристичні
твори — і т. д. і т. д. Не всі дані, наведені автором,
зовсім вірні; деякі переплутані, деякі неправи-
льно навітлені, деяких вартівіших речей не зга-
дано, інші менш вартісні не зовсім заслужено
підкреслено. А проте в усьому тому досить ха-
отичному матеріалі видно щирю волю автора зі-
брати яменно інформації про українську куль-
туру та щирю здивування її великими вартівістями.

З побільшого й принагідного нариса бачимо,
що можна у тому усьому „новий світ“ відкрити,
пізнати, виробити собі думку про всі можливо-
сті й евентуальності у будучині та про куль-
турний стан у теперішньому... Нікому не зле-
тить з голови шляхотська корона, коли огляне
львівський музей, де зібрано до 200 ікон, деякі
із XV ст. Якщо надеться том таких добрих
вовель, як колись Стефаника „Кленові листки“,
варті перекласти їх хочби для тих, які не на-
солоджуються чужою перекладаних уже кри-

А. Пясецький С. А. Краків

Фабрика чоколяди

по-уваж: у великій виборі безконкурентний роду сметанової, м'якочної десертної чоколади, як також різносортовні кармеліти і цукри. Не шумною рекламою, даруваннями у виді ласощів шашт, бонусами і т. ін., але якостями аляжментними виробами, призначеними з гарантованих чистих сиринців хочемо здобувати припання якнайширших код, даючи одночасно своїм виробам приступні ціни.

Замовлення приймає

Народня Торговля, Львів

міналії, фекалії, копролалії. Ходимо юрбою на совітські фільми, то від біди могли б і якусь українську песю побачити на сцені, чи українську фільму скомпонувати й накрутити. Автологію молодій українській поезії теж можна би стравити, не далячись. Уладили виставку різьб і образів у Парижі, де не роблять з вісарижу, то й у Варшаві ми оглянули б собі спокійно...

Після усіх тих розумних слів — вже трошки більш по ендецьки звучить зворот на тему імпріалістичних теорій „Юнака“, який чейже не в організмі науковим, літературним чи мистецьким. Вовж, той уступ статті не обнижує вартості цілої „теорії“, яким є охота пізнати українську культуру та її — шанувати.

ЧОМУ?

Про новий польський журнал (місячник) під назвою „Бюлетин Польсько-Український“, якого перше число вийшло у Варшаві в листопаді мин. року, а друге маємо ось тепер перед собою, — треба буде написати кілька слів окремо. Нині згадаємо лише, що це журнальчик дуже цікавий, редагований живо, підходить до української проблеми пристойно, хоч ще не зовсім ясно і зрівноважено, та що репрезентує нову групу польських гейб-політичних романтиків, які проте надто реально глядять на сучасні національні відносини у Польщі, щоби з ними погоджуватися.

У другому числі того „Бюлетину“ знаходимо — після короткого редакційного елегійного вступу на тему останнього нового загострення настроїв — статтю Леона Василевського п. н. „За шляхи порозуміння“. Це — мабуть — одна з найкращих статей того старого польського політика й публіциста, яку ми читали в останніх роках. Писана — очевидно — з польського патріотичного становища, але стаття гідна і розумна.

Перестерігаючи польських молодих ідеалістів перед надто рожевими надіями на успіхи їхньої пресової акції, автор пригадує історичні польсько-українські спори за територію, за кордони, та стверджує існування взаємних вимог, яких — взаємно — обі сторони не можуть прийняти. Тому радить не казати про питання міждержавних польсько-українських відносин і т. д., лише про той цілий ряд справ, які вже нині треба полагодити у Львові, Станіславові, у Бересті і Луцьку...

На жаль, українці не можуть нині говорити з нами „як вільні з вільними та рівні з рівними“. Тому на нас, поляків, паде перед усім завдання створити умовини, в яких і польсько-українські відносини вийшли б на нові шляхи, бажані для обох сторін.

Автор є проти творення безвартних формул, які ще й викликають (слухне) підозріння, що вони є лише тактичним викрутком.

Що кому прийдє нині з того, що висловимось якнайбільш ентузіастично за самостійність України аж по Кавказ, коли в справах, розмірно досить дрібних, які проте заторкують наш стан посідання, будемо кермуватися готентотською мораллю? Чи бачучи, що в тих щоденних справах кермуємося непередбачливим обміркуванням спільних інтересів дальшої

ДЛЯ ДІТЕЙ, ЯКІ НЕ ЗНОСЯТЬ ТРАНУ

магістра А. БУКОВСЬКОГО,
що має в собі вітамінну чинність
ЗБІЛЬШУЄ ВАГУ ТІЛА
ПОПРАВЛЯЄ АПЕТИТ
ПОБУДЖУЄ ПЕРЕМІНУ МАТЕРІ
Вистерігатися безвартісних фальшивих виробів
і підробок.

будуччини, але загумінковими мотивами, опертими на тісному національному егоїзмі, не звернуться вони до нас з закидом, що радо жертвуємо заглобівські Нідерланди, бо це нас нічого не коштує?

Опісля іде черга багатомовних запитів під адресою керманців польської нац. політики й усіх поляків:

„Чому напр. постанови нашої конституції, які заповідають рівноправність українському населенню, остають на практиці так часто мертвою буквою? Чому молодий українець, що скінчив українську державну гімназію, мусить їхати на вищі студії конче до Чехословаччини, щоби шойно після їх тамосьнього скінчення працювати успішно на своїй рідній землі? Чому на Волині нема майже зовсім українських шкіл, хоч українська людність

творить там величезну більшість, і чому існує там двомовне навчання навіть у тих школах, в яких цілковито нема польських дітей. Чому викваліфікований і лояльний учитель українець може вчити польські діти на Помор'ю чи в Кельцах, але часто не може вчити польських дітей у селі, з якого сам походить? Чому в Києві, Харкові й Одесі виходять коштом наїздницького совітського уряду не лише агітаційні брошури, але й сотки українських наукових творів, коли в бюджеті Річипосполитої нема ані сотика на Т-во ім. Шевченка у Львові? Чому у польській державі ведеться у православній церкві україножеру російську політику супроти українців?

Автор має повну слушність, коли вважає щиро відповідь на ті запити далеко більше вартною від усіх політичних формул.

Перед новою сесією Союзу Народів.

Нова сесія Союзу Народів, що має розпочатися на днях, викликає покищо дуже мале заінтересування в інтернаціональних колах Женеві. Заінтересування цього не збільшив і останній наступ японців на південь від великої стіни та здобуття Шан-Кай. Куангу, що тут вважається початком заняття цілої провінції Йоголь. Події на Далекому Сході безнадійно перегнали відомі заходи Союзу Народів. Формально в Женеві займаються далі японсько-китайським конфліктом. Китайська делегація подала до Союзу Народів традиційний протест проти нового нападу японців. Японський уряд зі свого боку відповів традиційними запевненнями, що Японія не має жадних заборних плянів і не має найменшого наміру продовжувати наступ на Пекін чи на Тіен-Тзінь. Щож до Шан-Кай-Куангу, то його заняття лише тому, що там концентрувалась китайська армія, готуючись до наступу на Манджурію. Таким чином події на Далекому Сході розвиваються, поминаючи Союз Народів. Фактично Китай виконує вже свою погрозу перевести загальну мобілізацію та боронитися власними силами проти японського наступу. На Далекому Сході фактично прова-

диться війна. Північ та Південь Китаю еднаються у спільній обороні. Представники Китаю в Женеві післяли телеграму до китайських генералів, закликаючи їх перевести всі заходи, потрібні для оборони держави. Страшні морози стримують тим часом розвиток воєнних операцій, але з весною війна запалає знов. І хто знає як довго вона буде ізольованою.

У Женеві тимчасом на першій плані стоять справи економічні. Але праці конференції в справі заведення сорока годин праці на тиждень не обіцяють успіху. Зл. Держави формально не беруть у них участі, покликаючись на те, що в Америці праця фактично й так скорочена. Радянщина не бере участі ніби тому, що тут не обговорюють інших справ, у дійсності ж у тому, що не бажає якихось обмежень примусової праці. Найбільше уваги притягають до себе праці підготовчого комітету до економічної конференції у Лондоні, від якої сподіваються заходів, що починаються до поборення світової кризи. Але надіяться більших успіхів на економічному терені ніж на політичному причини властиво нема.

(Укр. Бюро в Жен.)

Французький страх перед Німеччиною.

ПАРИЖ, 20. І. ПАТ. Б. прем'єр Еріо виступив учора відчит про міжнародне положення Франції. Торкаючись французько-німецьких взаємин, промовець вказував на небезпеку, яку представляє для Франції Німеччина з її 62 і пів мільонами мешканців у порівнянні зі 40 мільонами людності Франції. Німеччина, якою править генерал ф. Шляйхер, що мілітаризує німецьку молодь і святкує всі воєнні й цісарські роковини,

мусить недокоїти Францію, пригадуючи її минулу. Франція мусить зробити все для забезпечення миру. Опісля Еріо вичислив справи, які стануть незабаром актуальними у взаєминах обох країв. Першою умовиною добрих французько-німецьких взаємин мусить бути моральне розбродження Німеччини та зліквідування справи авшлясу, якою Німеччина хотіла би зміцнитися 7 мільонами австрійських німців.

3 мряковиння Волині.

Чи кінець регіоналізму?

Волинь, 11. І. 1933 р.

І.

Як уже повідомляло „Діло“, всі волинські санаційні часописи скомасували з новим роком в один тижневик „Волинь“. Цей тижневик безумовно є голосом тих чинників, які дають напрям сьогодиншій політичній лінії на Волині. Тому передову статтю „Волинь“ в ч. 2 п. н. „Креси“, що має всі признаки програмової статті, не можна обійти мовчанкою.

Головний мотив згаданої статті такий:

„Справа східних земель Річипосполитої не може бути трактована, як завдання звичайно регіонального характеру. Ця справа, в силу наших великих історичних традицій і завдяки своїй природній (?) динаміці, буде творити в нашій державі одно з основних і винятково актуальних завдань.“

Минуло всього чотири роки, як була проголошена й широко розрекламована „нова політична правда“ на Волині — регіоналізм: спільні „хати“, мистецтво, культура й „котлодок“ чи пак — економічне життя. А сьогодні ті самі чинники кажуть, що, мовляв, усе це дурниці. Є вищі завдання, що випливають з великих (!) традицій і динаміки...

Українське громадянство Волині відразу зрозуміло порожнечу й оманливість регіоналізму. Але як сьогодні виглядають усі ті одиниці, які повірили, що за цим сірим мряковинням ховається коша доля українського народу?

Щоби краще й повніше зрозуміти це українські неофіти „регіоналізму“, зачитуємо деякі місця із згаданої статті, а саме: про підстави до такого присуду регіоналізмові й висліди з нього на будуче.

Підстави, як сказано в статті, в історії, традиції і „динаміці“, а не в якихось соціально-біологічних, етичних, правних чи просто в практичних нормах, а саме:

„Встала з могили польська державна рація, а з нею встали, в маєстаті традиції нашої історії (даючі) великі справи, що творять зміст нашого життя й державного розвитку. Одною з них без сумніву є справа східних „кресів“ Річипосполитої“.

А далі:

„Органічний зв'язок Польщі із східними кресами... „уформлення життя цих земель“... „творення“

Даром

2 ЗНАМЕНИТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— 304. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відвортно.

Хто поєднажить цей вирізок отримав 5-ий ножик безплатно.

Живі риби

всі купують у першій гігієнічній продажі живих риб, маринатів і делікатесів у відомій фірмі
Бернард Ціммерман, Львів, ул. Леґіонів 45. Тел. 59-57
 „Старозаконна 2. „ 71-54

органічного зв'язання між тим, що польське, і тим, що польським — у значній походженні — не є... „Зна-влася можливість відбудови в тому (місцевому) житті властивих йому цінностей“ (?)... „Такою спільною справою (для всіх „кресів“) є завдання польської (а не регіональної) культури“... „урегулювання в нашій державі православної ісповідання“ (?)... „завдання освітньої політики, перебудова рільного устрою й т. д.“

Досі писала так лише ендецька „Земля Волинська“, що змерла одночасно з народженням „Волиня“. Чи часом її душа не переселилася до нового санітарного часопису й не проголосила смертного присуду регіоналізмові й звороту до „великих традицій“? В кожному разі факт залишається фактом: з могил виходять стародавні гнилі.

І чогож вони бажають собі для відновлення „великих традицій“ Заглоб і пущення в рух спинених історією „динамомашин“?

Висловлене це в кількох дуже виразних словах: „позицій в державному бюджеті на справи кресів“. Щоби злагіднити такий різкий скок з висоти „історичних традицій“ до скарбової кати, „Волинь“ просить: бодай „узгляднення в бюджеті спеціально важких з загально державного погляду „кресових позицій“.

Словом: грошей на ведення вже не регіональної, а загально-державної політики. Само собою розуміється, в першу чергу — на видавання „Волиня“.

А потім:

„З загально державної точки погляду шкільництво на наших кресах вимагає винятково прихильного трактування (1)“.

Розуміється, тут говориться не про українське шкільництво й не про прихильність до зложених шкільних декларацій.

А далі:

„Не менше яскравою позицією є політика зміни рільного устрою і т. д.“.

II.

Хіба це не хаос, не мряковиння, що цілковито обезформлює життя нещасної Волині?

По вулицях плентаються зредуковані й безробітні. Бідняки вже не мають хліба. Крадіжки стають останнім „варстатом“ для безробітних і голодних. Рільництво завмирає. Комунальні господарства переживають сухоти. Незадоволення серед мас швидко зростає. Бракує повітря для віддиху, як перед хуртовиною.

І в цьому мряковинні життя встають з могил волинські Заглоби та витягають руки до скарбових скринь і шаф за грішми на „реститування“ страшних, з погляду сучасності, традицій і страшних чинів минулих.

Що „меншинні“ досвіди народів! Що новітні умовини життя! Заглоби, практика ділів-праділів — ось джерело...

Але джерело мряковиння, жаху й бурі.

Senex.

Інтервенція Америки на Сході.

У справі японсько-радянського конфлікту на Далекому Сході зайшли два нові факти. Передовсім Зл. Держави рішили інтервенювати, даючи інструкції своїм дипломатичним представникам у Лондоні, Парижі й Женеві, щоби вели політику пошанування міжнародних зобов'язань й невизнання нової манджурської держави.

Ця вістка викликала в Женеві велике враження, тим більше, що вона зустрілася з відповіддю Японії, яка не годиться на участь Зл. Держав у дальшій мировій акції Союзу Народів, та відкидала всякі компромісові пропозиції комітету

19-ох, що займаються китайсько-японським конфліктом.

У зв'язку з тією відповіддю Японії комітет 19-ох задумує замкнути справу конфлікту на Далекому Сході, описуючи остаточний рапорт, який містив би поручення, оперті на відомому рапорті манджурської комісії Мітона. Цей рапорт, як відомо, є для Японії неприхильний. Зладження остаточного рапорту Союзом Народів зробило би кінець дальшій мировій акції в японсько-китайському конфлікті і могло би дати в практиці Китаєві вільну руку супроти Японії.

Замерзло 380 китайських вояків.

Як повідомляють із Шангаю, японські стежі найшли в горах Такушан на корейській границі 380 замерзлих китайських вояків. Був це відділ, якому японське військо відтяло відворот

і який шукаючи виходу, дістався на сам вершок гори. З того місця китайці ставили 14 днів завзятий опір японцям. Врешті найшли їх замерзлих, з крісами в руках, готовими до стрілу.

ПРИ ТЕРПІННЯХ СЕРЦЯ та звапненні посуд, нахило-мі до удару і апоплексичних атак, натуральна гірка вода „Franciszka-Józefa“ запевнює лагідне випорожнення без напруження. Поручувано лікарями.

Турецькі замисли.

Турецькі урядові кола обмірковують проект переіменувати мечет св. Софії в Царгороді на музей візантійського мистецтва. Тим способом турецький уряд хоче скинути зі себе перед загрозою підозріння магометанського фанатизму й турецького націоналізму. Одночасно хоче стягти до Царгороду мужних туристів, зібравши в тому музеї всі скарби візантійського мистецтва, розкинені досі по всіх містах Туреччини. В Царгороді думають, що цей проект дасться легко зреалізувати, як свідчить справа давньої візантійської церкви св. Ірини, переіменованої на військовий музей.

Відкинені виборчі протести.

Найвищий суд у Варшаві розглядав 18. ц. м. справу 5 протестів, зголошених українцями й польськими партіями Центроліву проти висліду виборів до сейму з округи ч. 55 (Золочів, Зборів, Камінька Стр., Броди, Радеків, Бібрка, Перемішляни, Рогатин, Жидачів, Бережани). Найвищий суд відкинув усі протести.

КУЗИНКО

купи щось у парфумерії

ФЕДЕРА

Львів, Сикстуська 7.

Якщо покличешся на оце оголошення, дістанеш для мене

ДАР

гарне йо-йо „Сальферс“.

Російський федералізм.

Під таким титулом приносить „Журнал де Женев“ дуже симптоматичну передову, пера відомого Віляма Мартена з нагоди десятиліття перетворення Радянщини у федеративну державу. Радянський федералізм побудований на цілком іншій основі, як у Німеччині, Зл. Держав чи у Швейцарії. Доля нації старої Росії була різва, деякі з них вдержали свою самостійність, а інші втратили її, як „нещаслива Україна, засмучена Грузія, Азербейджан та інші“. Національні рухи примусили радянський уряд завести федералізм, але він міг зробити це тим легше, що основою держави для більшовиків є не спільність мови чи національна єдність, а спільність суспільної концепції. Формою федерації радянської є гегемонія одної держави над всіма іншими. Під формою відмінності кожної республіки ховається в дійсності жалка одноманітність. Незалежність на терені уживання рідної мови має справді поважне значіння; коли Росія повернеться колись у ліберальну державу, єдність державної мови не дасться вже ніколи привернути, колиж вона западеться в хаос, тепер є вже зародки майбутніх держав. Булоб хибно думати, що сфедеровані держави можуть робити, що хочуть. Навідворот: автономія в них лише адміністрація під більшовицьким доглядом. Але ані адміністрація ані навіть уряд на Радянщині тепер нічого не значать. Силу має лише партія. „А вона ані федеративна, ані децентралізована. Вона наскрізь централізована в руках її шефа, Сталіна“. Всі республіки терплять подвійне поневолення: диктатуру партії та одноманітність соціальної концепції. Деж тут федералізм? (Укр. Бюро в Жен.)

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

КООПЕРАТИВНА ПЕКАРНЯ
„Золотий Колос“
 Львів, КУЛЬПАРКІВСЬКА 22, Тел. 32-53
 поручає щоденно свіже різноманітне печиво по знижених цінах. До пабута у всіх складних Нар. Торговлі, Масловою і українських силках. Замовлення погоджуватися в кожній порі разом з доставкою.

Комунікат Союзу Українок.

Головний Відділ Союзу Українок у Львові подає до загального відома, що на своєму засіданні в дні 16-го січня 1933 р. порішив одноголосно на основі § 25 б) свого статута виключити п. Дарію Бабюкову з Рогатина з членів Союзу Українок за її шкідливу для Товариства діяльність.

За Головний Відділ Союзу Українок у Львові:

Мілена Рудницька в. р. голова,
 Олена Шепарович в. р. за секрет.

Свято Йордану у Львові.

Львів, 20. січня 1933.

Як у попередніх роках, так і цього річчя водосвяття стягнуло величезні маси народу, що заповнили щільно не тільки ту частину ринку (район Нар. Торговлі й аптики Терлецького), де відбувався обряд свячення води, але буквально цілий ринок з усіх чотирьох сторін. Причинилася до цього очевидно не тільки величезна популярність того свята серед львовян і давня традиція, по якій свято Йордану відбувається від непамятних часів на львівському Ринку, але й розмірно добра погода і відсутність морозу.

Свято почалося богослужіннями у всіх львівських церквах. Найторжественніше випало воно в церкві Преображенській, де архієрейську Службу Божу відправив Преосв. д-р Бучко. Після заамвонної молитви рушив у 10. год. процесійний похід з церкви на Ринок, а з ним процесії з усіх львівських церков під проводом свого духовенства. Впадали в око особливо прегарно вишивані хоругви і фелони та прапори українських установ.

Акту водосвяття довершив Преосв. еп. Бучко в асистії всіх членів митрополичої капітули і численного духовенства, після чого поблагословив зібрані маси. По закінченні водосвяття рушив церемоніальний похід з поворотом до Преображенської церкви. В поході, що робив незвичайно імпозантне враження, бачили ми представ-

НАЙСИЛЬНІШІ
БОЛІ ГОЛОВИ
 ПРОГНАЄ
KOWALSKIN
 АЛЕ КОНЕЦ ТИМ
 ФАБРИЧНИМ
 ЗНАКОМ
 СЕРЦЕ
 У ПЕРСТЕНІ

ників наших культурно-освітніх та економічних установ, великі ряди членів товариств: „Зоря“, „Сила“, „Воля“ (з прапорами), „Міщанське Братство“, „Будучність“, студентське т-во „Обнова“, „Марійське Т-во Пань“ і ін. Співав, як щороку, великий хор питомців, грала оркестра „Зорі“. Цілий ринок гомонів від прекрасних арій українських колядок і щедрівок, співаних чи то хорами чи учасниками поодиноких процесій. Образ справді незабутній!

В часі свята весь рух у центрі міста був припинений. Порядку ніде не порушено, тільки вже після покінчення водосвяття, коли духовенство відступило від криниці, пустив хтось з юрби у повітря три голуби з червоними транспарентами. Це вперше у святі Йордану виступили з того роду демонстрацією львівські комуністи.

В тому самому часі відбулося ще водосвяття для вояків греко-кат. обряду львівського гарнізону перед статуєю Матері Божої на Марійській площі. В цьому святі взяли участь представники військової і цивільної влади. Були теж делегати деяких москвофільських установ. Відправляв військовий священик Озінкевич в асистії о. Ярославича і Яворського та кількох латинських військових капеланів. Грала оркестра 40. п. п., почесний відділ віддав три сальви. В цьому році ніякого хору у цьому святі не було.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати пошто-вими марками.

СТРАЙК АВТОБУСОВИХ РОБІТНИКІВ.

ЛЬОНДОН, 20. І. ПАТ. Около 3.000 автобусових робітників у Лондоні почало нині страйк наслідком введення в життя нового плану поділу служби. Робітники, зняті в Ситі, що живуть на передмістях, відчувують у зв'язку з цим деяку невідгоду.

ЗРЕДУКУВАВ СВОЮ ПЛАТНЮ.

Президент Франції зредукував свою платню на 10 проц. Платні міністрів зредукують також на 10 проц.

ВІДЛЕТІВ НА РЯТУНОК І САМ ПРОПАВ.

ЛЬОНДОН, 20. І. ПАТ. Капітан Говп, що відлетів шукати пропавшого летуна Гіклера, пропав тепер сам в околиці Ветергорна.

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ ПАНЦИРНИК.

У Кільоні спустили на воду новий німецький панцирник „Дойтшлянд“.

ПРОДАВАЛИ ПАМ'ЯТКИ СТАРОВИНИ.

АТЕНИ, 20. І. ПАТ. Цілі Атини схвилювалися на вістку про сенсаційну аферу нелегальної торгівлі пам'ятками старовини. Аферу викрило наслідком газетної новинки проф. Арвантіноса. Арвантінос обвинуватив Метрополітен Мюзум у Нью-Йорку, що нелегально купив вивезеного з Греції, величавого на 2 м. високого Аполла. Кустош Нью-Йорського Нац. Музею сказав, що статую викопали в Атиці.

На основі тих ревелцій грецька поліція вислідила, що гурт селян з околиць Маркіза та Коропі систематично розкопував руїни в Анависос в Атиці, де був старий цвинтар з микенської доби. Знахідки продавали антиквареві в Афинах, Русу.

Літом 1932 р. тамошні селяни викопали недалеко Малісургу в Анависос мармурну статую, яку продали за 100.000 драхм антиквареві Русу. Русу насамперед розібрав статую на кілька частин і вивіз їх крадьки за кордон та продав за 300.000 доларів Метрополітен Мюзум у Нью-Йорку.

Слідство виявило, що кілька літ тому той сам Русу вивіз до Німеччини статую Аполла та продав її за 1.800.000 золотих марок.

Найдені під час ревізії у Русу та його спільників старинні предмети сконфіскували та передали до археологічного музею в Афинах. Ведуть далі слідство, яке стає щораз сенсаційніше.

НОВИНКИ

— До відома львівського громадянства. В неділю, 22. січня ц. р. в 10. год ранку відбудеться в архикатедральній церкві св. Юра у Львові архиєрейське богослуження в наміренні українського народу. Надіємося, що українське громадянство візьме масову участь в цьому богослуженні.

— Виступи М. Голинського у Львові. До останньої новинки під тією назвою додамо, що М. Голинський виступить в опері „Аїда“ (Радамес) не 26, як було подано, а в неділю 29. січня (3-я година попол.).

— Вистави українського театру у Львові. До Львова приїжджає 27. ц. м. на чотири вистави трупа театру ім. Тобілевича, що належить до Кооперативи Український Театр у Львові. Трупа гратиме у залі театру Ріжнородностей (Народний Дім). У репертуарі є три новинки: американська комедія „Роксі“, що мала у свій час величезний успіх на сцені львівських міських театрів і дві оригінальні п'єси „Боярину“ Лесі Українки та „Мотрю“, інсценізовану перерібку з повісті Б. Лепкого, Лужницького-Лісевича.

— Вистави у Т-ві „Зоря“ у Львові. В неділю 22. січня ц. р. в год. 12. в полудне відбудеться в Т-ві „Зоря“ при вул. Вірменській 25 відчит инж. Романа Білинського п. н. „Психотехніка і її примінення у промислі і торговлі“ — для членів і їх родин та запрошених гостей. — Пополудні в 5. год. для ремісничої молоді проф. д-р М. Панчишин виголосить реферат від Гігієнічного Товариства „Про туберкульоз“ зі світляними образами.

— Французька фільма українця. 17. січня, як довідуємось із париської преси, відбулась прем'єра першої великої праці нашого земляка, кінового режисера Євгена Деслава „Райська птаха“. Оригінальний текст появилася спершу в А-мєриці. Тепер ця фільма йде одночасно у найбільшому кінні в Парижі та Лондоні. Акція фільми відбувається на Тагіті; в головній ролі Долорес дель Ріо.

— Український композитор у львівській фільгармонії. Найближчий симфонічний концерт львівської фільгармонії під дир. А. Дожицького буде особливо цікавий для українського музичного світа. Поруч із творами Баха й Моцарта — вперше буде виконана „Сюїта“ Антона Рудницького для великої оркестри. Щодо точ-

кою програми диригуватиме сам композитор. У концерті виступить також, як соліст, пианіст Г. Мерріне (Нова Зеландія). Концерт відбудеться у Великому Театрі у Львові в середу 25. ц. м.

— Український концерт у Брюсселі. Дня 11. лютого відбудеться у Брюсселі заходом концертового товариства Ліверінс вечір українських пісень і танків на дохід українських студентів лювенського університету. Хори під орудою Р. Степаняка відспівують думи, коляди, шедівки та народні пісні, а танці виведе І. Логан. Після концерту заваля.

— Обікрали кооперативу „Пласт“. Минулої ночі невідомі злодії вломалися до кооп. „Пласт“ у Львові, Городецька 95., звідки забрали черевиків і іншого спортивного знаряддя на суму кількості золотих. Шкода обезпечена в „Дністрі“.

— „Курер Вечорні“, новий польський щоденник, почав виходити у Львові з днем 19. ц. м.

— На доживлювання шкільної молоді. Управа м. Львова призначила 16.000 зол. на доживлювання бідної молоді при 50 міських народних школах.

— Болгарський вплив на початки українського мистецтва. На таку тему виголосить в українському науковому інституті в Берліні виклад Д-р Антонович, проф. українського університету в Празі.

— Землетрус на Покутті. В четвер, 19. ц. м. дарся чути в Коломиї і на цілому галицькому Покутті легкий землетрус. Після глухого гуркоту люди відчули одно потрясення, при чому задреміли у вікнах шибів і заколихалися в мешканнях меблі. Долівка дрожала як при переїзді вантажного самоходу. Землетрус тривав 3 до 4 секунд.

— Податкові залежності в Польщі. Обчислюють, що податкові залежності в Польщі досягають загальну суму 1 мільярд 400 міль. зол.

ЛЕЩАТАРСЬКІ ВІТРІВКИ.

штани, жакети, рукавиці, сорочки і т. ін. продукує і продає по цінах фабричних: Фабрика білизни та охоронних одягів „РЕНОМА“, Львів, Слонечна 9. Відпродавцям даємо знижку.

— Арештування комуніста. Політична поліція у Львові перевела ревізію в мешканні студента політехніки Володимира Біласа. Найшла комуністичну літературу й рукописи, приготувані для комуністичного часопису, що має виходити у Львові. Біласа арештовано.

— Кара на екекзуратора-душегуба. Окружний суд в Коломиї засудив на 2 і пів року в'язниці екекзуратора зі Снятина, Йосифа Дзялинського, що підчас стягання залежностей застрелив з револьвера на подвір'ї наймита гр.-кат. пароха в Русові.

— Пожежа фабрики. При вул. Зелений ч. 20. у Львові згоріла фабрика карт до гри „Карпат“. Шкоду обчислюють на мільон золотих. Фабрика була обезпечена на 70 тисяч доларів. Причиною пожежі був недокорек папіроски, кинений необережно робітником.

— Піч замість огнетревалі каси. Маєр Гандельман, купець в Сульмежицах біля Ченстохови залегав з більшою сумою податку. Побояючись екекзуратора, ховав гроші і цінні речі до печі. З часом наїшлося в тій касі 600 зол. готівкою, два векслі по 2 тисячі зол. і біжутерія на загальну вартість 10 тисяч зол. Недавно мати Гандельмана, не знаючи про сховок сина, хотіла огріти на ніч кімнату і запалила в печі. У вогні пропав цілий скарб купця.

— Цісаревич хоче бути вченим. В Берліні пробує від кількох тижнів син б. австрійського цісара Карла, архикн. Отто Габсбург під іменем князя Ф. Бар. Він скінчив правничі студії на університеті в Левен і пише в Берліні докторську працю з міжнар. права. Свому оточенню каже, що політикою не займається і хоче посвятитися науці.

— Корабельні катастрофи. На Червоному Морі згорів норвезький корабель „Таронга“, що вів 12 тисяч тон австралійської бавовни. Залога врятувалась. Слідство в справі пожежі французького корабля „Атлантік“ ствердило, що вогонь постанав правдоподібно наслідком короткої електричної злуки. Пожежа вибухла після морської бурі, що ушкодила корабель в багатьох місцях.

— Ріжні вістки. Президент французької республіки Альбер Лебрен з нагоди Нового Року помилував 206 засуджених військовими судами; ще 267 справ він має розглянути. — У 1935 р. буде у Парижі зїзд американських учасників великої війни; на зїзд приїде з Америки 20.000 осіб. — Де Валера висловився у своїй виборчій промові, що передбачує повне відокремлення ірландської держави від Англії. — У ріжних містах Барцельони вибухло 18 бомб підкладених синдикалістами, революціонерами; матеріальні шкоди великі, людських жертв нема. — В Італії

МИХАИЛО РУДНИЦЬКИЙ**МІЖ ІДЕЄЮ І ФОРМОЮ**

Обємом 244 сторін. Ціна 3.— зол. Для передплатників „Діла“ 2.— зол., із порученою пересилкою зол. 3.10. Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10, або у всіх українських книгарнях.

в місті Кальтаджіроне викопали 50 кістяків, яких походження вчені означають на час 2000 літ перед Христом. — У Москві помер у 71 р. життя головний диригент опери Вячеслав Сук. — Вулкан Кракатав знову вибухає; одночасно на морі лютують бурі. — У Роттердамі згорів театр „Арена“. — Два радянські криголами „Ленін“ і „Руслан“ доїхали до „Малигіна“, що застряг із залогою серед ледів; через бурі не можна покинути його спасти. — За 15. і 16. січня на французькій Рів'єрі було 8 самогубств. — Нью-Йорському банкірові Орляндю Гарріманові вломники забрали дорогоцінностей на 50.00 дол. — Уругвайська преса приносить звістку, що Троцький звернувся до уругвайського уряду з проханням дозволити йому поселитись у Монтевідео. — У Чиле уряд ставить законопроект про передачу дрібним хліборобам усіх великих маєтків у краю.

— Столиця гарамантів. Італійський професор Фробеніус, що їздив в урядовій експедиції до середньої Африки, найшов у віддалі двох днів їзди від Убарі руїни міста, що мали всі ознаки давньої цивілізації. На думку Фробеніуса це столиця народу, про якого згадує Геродот, — гарамантів. Гараманти жили там 9000 літ перед Христом і мали високу культуру, чого доказом є мистецькі рисунки на стінах їхніх печер. Згодом вони покинули цю країну і переселились до Судану, але одно із племен, що живе там досі можна вважати їхніми нащадками.

— Комуністична пропаганда. В агітаційних курсах в Москві, Ленінграді і Харкові бере участь коло 900 осіб, що походять з Польщі. Вони призначені спеціально для комуністичної пропаганди в Польщі. В програмі курсів кладеться великий натиск на пропаганду безбожництва.

— Неграмотний мільйонер. Сенсацією в Лондоні був цими днями мурин Бравн із британської Гвіяни острова Підусен. Це мільйонер, який не зміг писати ні читати, але підписує векслі на тисячі христосом, як усі неграмотні. До Лондону приїхав він за машинами для сполоскування піску, з якого добуває золото. Він має за собою 30 літ тяжкої праці на ріжних копальнях золота. За останні свої гроші він наняв кількох робітників, що почали шукати золота на маленькому острові і хутко став мільйонером.

— Пригода летунок. Дві молоді англійські летунки Пейдж і Сейльбаркер, що відбували лет з Капштату до Європи, пропали без вістки, вилетівши минулої суботи з місцевості Маші у східній Африці. Вислано за ними обсерваційний літак, який найшов їх у дикій околиці 40 миль на південний захід від Найробі. З причини тернових труднощів обсерваційний літак не міг осісти, однак його пілот доглянув перевернений літак і одну летунку, що давала знаки. З Найробі вислали самохід з харчами та знаряддями до направи ушкодженого літака.

— Міжнародний адресник. Нью-Йорське видавництво Макміліана видало перед новим роком міжнародний календар-адресник „Де хто є“, де поміщені прізвища з титулами та адресами 25.000 найвизначніших людей. При кожній особі подані ріжні інформації, здебільша записані з уст дотичної особи. Англійські й гіндуські князі та еспанські гранди мають безліч титулів. При гіндуських подане число їх жінок, авт і медалей.

— Подяка. Управа Т-ва Укр. Фонд Воєн. Вдовинь і Сиріт у Львові складає цю дорогою щирю подяку Хв. Союзові Українок у Львові, його Філіям і Кружкам, усім повітовим Комітетам й тим Вп. Громадянам, що занялися переведенням збірки в користь воєнних вдов і сиріт по членах УГА в осени 1932 р.

З кіна.

Кіно „Апольо“: „Рай підлітків“.

Анні Ондра стає щораз славнішою світовою артисткою, завдяки дуже своєрідним рисам таланту. Вона створила оригінальний тип лялечки, з автоматичними рухами, що одночасно проявляє невтомну енергію вистрибуючи якби під натиском притаєної пружини. Ондра це жіночий Чаплін. В оцій чеській фільмі маємо дуже добре складену історію молодого, неспівного гімназійного вчителя, типового книгогриза, що переходить муки у жіночій школі. Лямач дає прегарну креацію і глядачі не хотять вірити своїм очам, коли бачуть його останню метаморфозу. Фільма має багато гумору і дуже добрі ситуаційні сцени.

МІРАЖ: „Непотрібна“.
ОАЗА: „Хай живе свобода!“, ревія;
Щарка то ні!
ПАЛЯС: „Дівчина й мільон“.
ПАН: „Рони“.
ПАСАЖ: „Боротьба з підземеллях або
зінна 5 ключів“.
ПРОМІНЬ: „Дівча з Пратеру“.
СТИЛЕВЕ: „Відній душі“ й ревія.
УТІХА: „Дівча знів Волги“, ревія й
дівч. кутюк“
ХІМЕРА: „Гаворіа“ з Бріггідом Гави

Чарка здоровля!

Одним з засобів для відновлення та збереження здоров'я — це енергетична відживка — ОВОМАЛЬТИНА, багата у вітаміни. Для доброго смаку, кожний з правдивою насолодою випиває чарку ОВОМАЛЬТИНИ, чим приспособлює собі таку кількість субстанцій відживчих, яку нинішня наука вважає за найкращу.

Чарка ОВОМАЛЬТИНИ — це знаменитий напій, який повинен бути при кожній їді.

ОВОМАЛЬТИНА — це сполука яєць, молока, солоду та какао, зацікавлена у дієтасти та лецитину, а притім легкозасвоювана та дуже вигідна для прирощення.

OVOMALTINE

Fabryka Chemiczna - Farmaceutyczna
Dr. A. WANDER, Sp. Akc.
KRAKÓW

Ціни: пухка 125 гр. зол. 2.50,
250 гр. зол. 4.30, 500 гр. зол. 7.80

Можна дістати у всіх аптеках і дрогеріях. Зрази і брошури висилаємо безплатно.

Закордонне радіо.

Субота, 21. січня 1933.

Братислава (278,8) 16.10 Концерт, 18.00 Авдіція, 20.00 „Резитор“ оп. Вайля, 22.15 Циг. музика, Міяно (331,4) 17.00 Музика, Штрасбург (345,2) 18.00 Концерт, Берлін (419) 20.00 „Гарна Рісета“ оп. Фалла, Лянгенберг (472,4) 20.00 Вес. вечір, Відень (517,2) 11.30 Капеля, 20.00 Вес. вечір, Будапешт (550,5) 17.00 Оркестр, 18.45 Писні, 20.00 Оп. хор, Харків (937,5) 10.30 Концерт, 15.15 Музика, пісні, відчит, 16.00 Концерт баянів для дітей, 16.30 Гумор, сатира, 18.40 Нар. музика.

Неділя, 22. січня 1933.

Братислава (278,8) 12.05, 18.10, 22.20 Концерт, 16.15 Авдіція, Міяно (331,4) 21.00 Опера, Штрасбург (345,2) 18.00 Концерт, Гельсінґфорс (368,1) 17.35 Відьон-челі, Білгород (430,4) 16.00 Нар. музика, Рим (441,2) 17.00 Концерт, 20.45 „Два капітани Фракаси“ оп. Кості, Прага (488,6) 11.00 Камер. музика, 20.05 Концерт, Брюссель (509,3) 21.00 „Золото Рену“ оп. Вагнера, Відень (517,2) 10.30 „Соната ч. I. а-дур“ Бетовена, 15.30 Концерт, 20.00 „Блак-фукс“ комедія Герцга, Будапешт (550,5) 11.00 Рел. музика, Концерт, 19.15 „Довкола кохання“ оп. Штрасса, Харків (937,5) 10.00, 15.15, 18.40 Концерт, 13.15 Солісти, 17.40 Гумор, сатира, 24.00 Звуковики, Москва (1000) 17.30 Опера або концерт (18.30)

Львівське радіо.

Субота, 21. січня 1933

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.10 Метеоро-лог, комунікат, 11.58 Час, 12.10 Грамо-фон, 13.15 Шк. ланок, 15.10 Експорт, комунікат, 15.15 Господарський комуні-кат, 15.25 Військові вістки, 15.35 Авд. для молоді, 16.00 Авд. для хорих, Садлонова оркестр, 16.40 „Пісудський як історик сім. повстання“ 17.00 Скрипка, форте-п'яно, 17.40 Відчит, 18.00 Легка музика, Сільва рерум, 18.55 „Вогнище ветеранів з 1863 у Львові“, 19.10 Всичина, 19.30 На овиді, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Легка музика, Спортивні вістки, 21.45 „Пані з зорьогія“, 22.05 Шопенові твори, 23.00 Комунікати, 23.05 Танк. музика, Вістки з краю для членів Польської Політичної Екс-педитії

Неділя, 22. січня 1933.

10.45 Транс. з Веа. Театру авдіції з авдією 70-их роковин сім. повстання, 11.58 Час, 12.10 Метеоролог, комунікат, 14.00 Конкурсна балачка, 14.20 Пісні — Орловська, 14.40 Голівальний відчит, 15.00 Концерт „Оклет Бляшке“, 16.00 Для молоді: „Що чувати в світі?“, „Ли-цар у ледяній зброї“, 16.25 „Травутт“ відч., 16.40 Пісні з часів сім. повстання, 17.00 Солісти: Гачинський (баритон), Ка-ган (фортеп'яно), 17.25 Комунікат союзу польської молоді, 17.35 Коляди, 18.00 Легка музика, 18.50 Розмова з молодими та старими, 19.05 Всичина, Сільва рерум, 19.25 „Дика рожа“, 20.00 Італійські нар-пісні, 21.05, 21.07 Спортивні комунікати, 21.15 Концерт, 22.00 Звукова тижн. ревіз., 22.20 Танк. музика, 22.55 Комунікати, 23.20 Танк. музика.

СТАНІСЛАВІВ, ЛЬОКАЛЬ з 2—7 кімнат до винайму на бюра або торговельне під-приємство, інформації у П. Олександров-го, Голуховського 20. 1263 1—2

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Прошу Вп. оо. Духовних грималівсько-го і скалатського деканату до кінця січня повідомити мене кілько декларацій і за-кілько дітей внесено до шкільного інспек-торату в Скалаті. — Александер Пісеч-ний в Грималові.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИКАРСЬКІ роботи виконує пре-цизійно й дешево Мандль, Коперника 14, проти кін. „Коперник“. 1197 3—10

КАНАРОК співає гарно й пишно, якщо кормлений м'ясою купленою лише у фірми „ЗООН“, Львів, Чарнецького 3. Там співають канарки і прибори до них.

ФОРМИ суконь, білиз, КОЗЛОВСЬКА, Академічна 22, I. п. 1243 1—3

ПОПОЛДНЕВИЙ КУРС КРОЮ, шиття, моделювання починаю 25. січня Ціни знижені. М. Козловська, Академічна 22, I. пов. 1244 2—3

ПРОДАМ у середмісті одноповерхову ка-меничку, вільне мешкання, ціна 35 000 зол. Відомість Горішна Павлинів 23, Савка. 1266 1—1

ПЕЧІ, бляти, руштя, кухонне начиння, найсолідніша фірма Рентчер, Legion's ч. 37. 1264 1—5

ВДОВА, літ 35, інтелігентна, господарна пошукує місця, найкраще у священника. Пелягій Букшова, Львів-Богданівка, Спокійна 4. 1—2

НА ПРОДАЖ двоповерхова камениця у центрі міста, вільні великі фабричні льо-калі. Зголошення до Адміністрації під „Камениця“. 1261 1—1

ОБРУЧКИ шлюбні з 14-каратового зо-лоту від зол. 8.—, ВОЛЬФ, Гетьманська 6. 1112 2—2

ГЛУХОТА, шум, віткі з ух. лікувальні. Домагайтеся безплатної повчаючої бро-шури. Адреса: Eufonia. Liszki.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Банковий Дім Г. і А. Гріндлінгер у Львові, ЛЕГІОНІВ 21, телеф. 76—42 повідомляє, що без огляду на знач-ний зривку курсів державних облігацій, продає далі на раті

Долярівку Будувельну лише по 3.70 Івестиційну

Замість прип'ручення погоджу-ємо відворотно. Спіши із замовлен-ням, бо 1-го вже льосування.

Сильні, здорові зуби

розвиваються при допомозі великого засобу А і Д вітамінів. Одна ложоч-ка норвеського трану містить в собі більше А і Д вітамінів чим щоденно спожите молоко і масло. Ці вітаміни найкраще творяться через споживання норвеського трану.

НОРВЕСЬКИЙ ТРАН

Присилайте пе-редплату та приєднуйте Передплатників.

РАТУЙТЕ ЗДОРОВ'Я!

Найбільш сироваті лікарські поваги стверджали, що у 75 проц. причи-ною хворести буває обструкція Хорай шлунков, на головах при-чина найрізноморозніших хвороб, заважає кров та творить хви-ську перекину матерії.

ЗНАНІ ВІД 60 ЛІТ ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛАУЕРА У ЧІЛІМ СВІТІ ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛАУЕРА як на стверджав проф. Берлін, Університету д-р Мартін, д-р Гохфеллер і ба-гато ін. Знамениті лікарі, є ідеальним засобом перешкоджати утворенню шлунка, усувають обструкцію, є добрим засобом перешкоджати, обструкції функцію органів травлення, зміцнюють організм і побуджують апетит. ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛАУЕРА усувають болю печінки, нирок, жовчечки на-мені, болю геморойдальні, болю голови, прищі та язви, ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛАУЕРА були нагороджені на лікарських виставках найвищими відзначеннями і золотими медаллями в Берліні, Відні, Парижі, Лондоні та багатьох інших містах — Тисячі подяк одержав д-р Лauer від найкращих осіб. Ціна ціл. пухка зол. 1,60. Дістати можна в аптеках і аптечних складах.

ПАПЕРЦІ І ТУТКИ-ПОВНОВАТКИ

„КАЛИНА“

ДОБІРНІ, ДЕШЕВІ

та вироблені в українській : кооперативній фабриці. :

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Марія Миколаєвич

д-р мед.дент. унів. у Гетінген

ординує в ТЕРНОПІЛІ, вул. Пісудсько-го 18, I. пов. 2—2

Санки, Лещата, Кийки

до лещат власного виробу в найбільшій виборі поручає КОНЕВИЧ, БАТОРОГО 12, Тел. 76-00. 892 Ціни значно знижені.

ЛІЖКА МЕТАЛЕВІ ВІЗКИ ДІТОЧІ

поручає дешево фабричний склад

МЕЧ. ВОЛКОВИСКИЙ ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 5, Тел. 95—97

Металеві тапчани.

УВАГА! Ціни фабричні.

ПЯНИНА

першорядні по зна-жених цінах; на до-гідних умовах. Ку-пно, продаж: замі-у жи в а них інстру-ментів.

НОВАЦКІ

Пісудського 17. Тел. 35-21.

Вуголь зол. 36'

за 1 тону (1000 кг.) з доставою перед лім позакартелева копальня. Бюро копальні: ЛЬВІВ — ЛІНДОВОГО 2. Тел. 74-66 1216 (Пошукує заступників). 6—10

ПЕРЕГЛЯД І ДОПОВНЕННЯ РАДІОВІД-БІРНИКІВ — УСЛЕКТИВНЕННЯ ЛЯМ-ПАМИ НОВИХ ТИПІВ — ЕЛЕКТРО-ДИ-НАМІЧНІ ГОЛОСНИКИ модель 1932-33 НАПІВНОШОЇ КОНСТРУКЦІЇ АПАРА-ТИ СІТКОВІ ТА БАТЕРІЙНІ — НОВІ МО-ДЕЛІ ФОТОГРАФІЧНИХ АПАРАТІВ — ПОСПІШНА ФОТОГРАФІЧНА РОБІТНЯ Фото-Радіо-Палас, Львів, пл. Маріївська 2, А. 740 (Дім Шпрехера). 22—30